הליכות חיים והשקפה

נכרי בבית

שמעתי שיש הלכה שאסור להשאיר לבדה בבית נוכריה המסייעת בעבודת הבית, כי יש חשש שמא תשתמש בכלים שבבית לבשל מאכליה ותטריף אותם. ואני רוצה לדעת, האם זה הלכה ואיסור מעיקר הדין הוא או רק חומרא ומידת חסידות, או שזו רק הנהגה טובה של יראי ה' המדקדקים במצוות, ובעצם אין איסור בזה.

גוף האיסור להשאיר נוכרי לבד בבית

צריך לדעת שזה אכן הלכה מפורשת בשולחן ערוך, ויש איסור ברור להשאיר לבד נכרי בבית, משום דחוששין שמא ישתמש בהכלים שבבית לבשל בהם את המאכלים שלו ויטריפם, ולעניינו אנו, בנוכריה העוזרת ומסייעת בעבודת הבית, אסור להשאירה לבדה בבית.

אופני האיסור

אמנם איסור זה, הוא רק בעוזב את הבית **ומשאירה לבדה בבית לכל הפחות למשך ח"י דקות**, וגם הנוכרייה יודעת שהוא לא יחזור עד חלוף יותר מח"י דקות, שבזמן הזה היא יודעת שיש לה זמן להשתמש בכלים ולבשל מאכליה וכו' בלי שאף אחד ידע מזה, ויוצא שהכלים נטרפים.

ועד ח"י דקות מותר לצאת מהבית ולהשאירה שם לבד, דבזמן מועט זה ליכא חשש של הטרפת הכלים, אך ליותר מכך אסור.

ועוד יש היתר בדבר אם רוצה לצאת ליותר מח"י דקות, **שלא לומר לה מאומה מתי הוא חוזר, מותר הדבר**, מכיון דהיא חוששת כל העת שמא יבוא ויחזור בפתע פתאום, לא תשתמש ותטריף הכלים.

הוראת הש"ך ביודעת ומבינה לאחר כמה ימים מתי היא לבדה בבית

אך מוסיף הש"ך שכל ההיתר הלז הוא רק אם הוא נעשית רק מזמן לזמן, אבל אם זהו הרגילות מדי יום ביומו שמשאיר את הבית לכמה שעות באמצע היום, אזי כעבור כמה ימים שעושה כן העוזרת כבר יודעת ומבחינה מתי הם יוצאים וחוזרים לבית, והיא רואה שיש שעות מסוימות שהיא לבדה בבית ואין אחד שנכנס ויוצא בשעה זו, שוב יש חשש בדבר ויש איסור לעשות כן.

אין לזה שייכות עם בשר שנתעלם מן העין

וצריך לציין, שלאיסור זה אין שייכות עם החשש הידוע של 'בשר שנתעלם מן העין' והיינו שאין חשש לגבי הבשר שיש לי בביתי וכגון בפריזע"ר וכדומה, דהאיסור הוא רק באופן שהשארתי הבשר בחוץ גלוי לעין כל, אך אם זה סגור ומכוסה ואני יודע איך זה היה מונח וכדומה, ליכא חשש בזה של בשר שנתעלם מן העין, והחשש הוא רק משום טריפת הכלים.

פתרון לדבר לאחר שאירע מעשה:

ועתה נבוא ונדון, **במי שבדיעבד מחוסר ידיעה עשה זאת** והשאיר את הנוכרייה לבדה בבית, ועתה יש חשש לגבי הכלים ששמא הטרפתם הנכריה, **מה יעשה.**

(ולמעשה ישנם רבים וטובים שאין יודעים כלל מהלכה זו, וגם אצל הגאון בעל חשב האפוד זצ"ל מסופר, שפעם אחת הרצה שיעור הלכה בעיה"ב לאנדא"ן, ובתוך דבריו ביאר לשומעים את האיסור הנ"ל להשאיר נוכריה לבד בבית. ושם מאוד שכיח הלכה זו מכיון שגם הנשים הולכים לעבוד והבית נשאר ריקן ורק הנוכרייה נשארת שם לבדה, ונהיה שם רעש גדול בציבור השומעים והמה תמהו ושאלו אותו בתמימות מדוע הוא מתקן תקנות חדשות אשר לא שיעורם אבותינו, ומה טעם נהיה מחמיר, ופתח להם שו"ע והראה להם זאת בפנים מפורש).

והפתרון לדבר הזה בדיעבד - לאחר שזה כבר אירע, **הוא להמתין כ"ד שעות ואזי אי"צ להכשיר את הכלים** דאיתא בשולחן ערוך לגבי חששות כגון אלו, שהגם שטרם שעובר כ"ד שעות מעת לעת א"א להשתמש בהכלים בלי הכשרה, אך לאחר שחלף כ"ד שעות מעת לעת, הרי האיסור כבר נותן טעם לפגם ואין צריך להכשיר הכלים בעבור חשש זה, ומותר להשתמש בהכלים, וכל זאת משום ספק ספיקא, **ספק** אי נשתמשה הנוכריה בכלים והטרפתם, **וספק** שלאחר כ"ד שעות זה כבר נותן טעם לפגם ואינו אסור (שיש מחלוקת בין הפוסקים אם מותר לבשל בכלים לאחר כ"ד שעות).

אך צריך לציין, **שאסור לכתחילה לישארה הנכרית לבדה בבית ואז ימתין הכ"ד שעות** בכדי שיהיה נותן טעם לפגם, ואך ורק אם זה כבר ארע **בדיעבד** הרי זה מותר לאחר כ"ד שעות.

העצה לחשש זה:

והנה הרבה שואלים ומבקשים שאצלם כולם עוזבים את הבית והם רוצים שהנוכרייה תבוא ותסדר ותנקה את הבית דייקא בעת ההיא, **מהו העצה היעוצה** ומה הם יכולים לעשות **שלא יהיה חשש וסרך איסור.**

והפתרון הפשוט והמועיל ביותר הוא, **שיעשה קעמער"א בתוך הקא"ך (Ktchen)** הניתן לראות על ידו ולדעת כל העת מה היא עושה שמה והאם היא נוגעת ומשתמשת בדברים שאין צריכה לגעת שמה, וצריך כמובן שהנוכרייה תדע מזה שיש קעמער"א הצופה תמיד במעשיה ושאסור לה להשתמש בהכלים, **ועל ידי זה שיודעת שיש קעמער"א הרי היא תירתת ותפחד להשתמש בכלים הללו** שבבית שלא ברשות ולהטריפם ח"ו.

ועל פי מציאות אמינא, שצריך שיהא קעמער"א אמיתי הפועל ועובד ממש כל העת ולא רק שנראה שזה עובד, דאם לא כן סוף כל סוף תגלה ותבין שזה אינו אמיתי ושוב לא ארווחנא בזה מאומה.

יש גם חשש להשאיר לבד נוכריה בבית לבעיביסיטע"ר לילדים

ומעניין לעניין באותו עניין נבוא ונאמר, שלהשאיר נוכריה לבד בבית **לשמור על הילדים** הרי זה הרבה יותר חמור, כי אסור להשאיר נכרי לבד עם בן ישראל, וזה מדובר על כל נוכרי בלי שום יוצא מן הכלל.

ובטעם הדבר אמרו חז"ל, משום שכל נוכרי עלול וחשוד על שפיכות דמים, ובעצם רוצה תמיד להרוג את הישראלי העומד לצדו, וזה שאינו רוצחו הוא משום דמירתת ומפחד לעשות זאת, אך באופן שלא יפחד אזי ירצחנו נפש ה"י.

וצריך לדעת ולהשכיל בזה, שאף שדבר זה נראה לנו כחשש רחוק ותמוה, משום שאנו מדמים בנפשינו ששכלו של הגוי זה שכלינו שלנו, והיות שאנו לא נעלה בדעתינו להרוג בן אדם סתם, מסתמא גם הנכרי חושב כך. אמנם חז"ל גילו לנו ואמרו שזה אינו, רק שכל גוי עלול להרוג יהודי אם יש האפשרות בידו, וחז"ל אמרו זאת והמה ידעו שזה אמת. [ובעז"ה בהמשך הגליונות נביא מה שביאר בטוטו"ד מורינו הרב שליט"א ענין זה באחד משיעורי השו"ת].

ואכן הפתרון לדבר הזה, הוא גם כן כנ"ל להשים קעמערא"ס, וצריך להשימם ממש בכל מקום שיתכן שהתינוק והילד ילכו שמה, וגם שהנוכריה תדע מזה שיש קעמערא"ס.

הקעמערא"ס עצה להציל משום ייחוד באופנים שונים

אגב, העצה של קעמערא"ס זהו גם עצה נפלאה לגבי ייחוד, ולמשל בציור **שאנשים עובדים בבתי אנשים** ומתקנים העלקטר"י וכדומה, ולכאורה שכיח בהו מאוד שיש בזה חשש יחוד, כשאף אחד אינו בבית חוץ מבעלת הבית, (ויש פעמים דליכא בהא חשש, באופן שאין האומן יודע האם אכן הבית ריק והאם אף אחד לא יבוא לבית בפתע פתאום, אך באופן שכבר רגיל בבית הזה **ויודע בוודאות שאין דרכו של הבעל ואף אחד לחזור לבית בשעה כזאת**, יש בזה חשש חמור של יחוד), **והרי זה איסור חמור עד למאוד.**

והעיצה היעוצה לזה הוא שיהיה **קעמער"א בבית וכו'**, **ועצה המועילה ביותר** הוא שיפעל זו"ם וכדו' לאדם אחר בסעלפו"ן שלו, ויניח הסעלפו"ן בבית בדרך שהוא צופה עליו **'כל העת'**, וע"י שיהיה להאחר האפשרות לצפות בו בסעלפו"ן שלו **'במשך כל הזמן'** שהוא נמצא בבית הזה, זה יציל אותו מאיסור ייחוד.

מקבה עמו"ש

נתנדב ע"י משפחת ניימאן
לרפואת שרה פערל בת פריידא מלכה עמו"ש

נתנדב ע"י ר' יוסף טויבער
לע"נ ר' אברהם מרדכי בן ר' שמואל אליהו ע"ה

נתנדב ע"י ר' ישראל הכהן פליגמאן
לע"נ אביו ר' יעקב ב"ר מרדכי ע"ה נלב"ע יום א' ד'סוכות

נתנדב ע"י משה צבי רויזן
לזכות שלמה בן אדל פעסיל לזיווג הגון

Phone: 845-352-2256 | Email: contact@pricelessknowledge.com | Website: pricelessknowledge.com
To receive the weekly Gilyon in your inbox visit: pricelessknowledge.com/gilyon